

Column in Rover-tijdschrift “De Reiziger” – september 2003

Land van Maas en Waal

In één fietstocht van omstreeks 35 km rijdt u langs een betoverend gedeelte van de 'wilde' Waal met ongelooflijk veel beroepsvaart. En u vaart ook nog eens twee keer met een overzetveer over de Maas, die in deze omgeving de 'milde' genoemd wordt. Plezierjachtjes zijn prominent aanwezig.

Het gaat om een in 2002 geopende en door de ANWB bewegwijzerde Fort Sint Andries route. Het natuurontwikkelingsgebied Fort Sint Andries ligt op de grens van het Land van Maas en Waal en de Bommelerwaard. Station Zaltbommel is een geschikt startpunt. Na omstreeks 6 km in oostelijke richting kunt u bij Hurwenen inhaken.

We kiezen deze route vanwege de pontjes, dat moge duidelijk zijn.

- Er vaart een pontje over de Waal van Heerewaarden naar Varik van 1 mei tot 1 oktober. Dit kopladmotorpontje is uitsluitend toegankelijk voor wandelaars en fietsers. De overtocht is niet noodzakelijk voor de fietsroute, maar toch: van harte aanbevolen. Het landschap is van een adembenemende schoonheid. De kunstschilder Willem den Ouden laat zich niet voor niets inspireren door dit gebied.
- Wel essentieel is het pontje over de Maas van Alphen naar Lith. Deze betrekkelijk kleine kabelmotorpont vaart het hele jaar. Toegankelijk voor auto's, fietsers en wandelaars. Vanaf de pont een mooi gezicht op het nieuwe stuw- en sluiscomplex in de Maas. Lith, en de pont, zijn beroemd geworden door Antoon Coolens: Het Dorp aan de Rivier.
- Eveneens essentieel is het pontje van Maren-Kessel naar Alem. Ook deze kabelmotorpont vaart het hele jaar. Toegankelijk voor auto's, fietsers en wandelaars. De veerman vertelde dat er dagelijks zo'n 150 auto's en eenzelfde aantal fietsers worden overgezet. Daarnaast maken nog heel wat abonneementhouders gebruik van het veer. Binnenkort komt er een bredere boot in de vaart. Het is merkwaardig dat Alem in 1934 door het afsnijden van een bocht in de Maas als eiland achterbleef. Zowel het pontje van Lith als dat van Alem worden geëxploiteerd door de Stichting De Maasveren.

De route is genoemd naar het **Fort Sint Andries**. Tussen Rossum en Heerewaarden naderen de Waal en de Maas elkaar tot op enkele honderden meters. Via een sluis en een doorgang kunnen de schepen naar de andere rivier. Deze doorgang is van oudsher van strategische betekenis geweest. Daarom een fort - in 1599 door de Spanjaarden aangelegd!

De route voert door een afwisselend landschap met oude rivierlopen, oeverwallen, komgronden en buitenpolders. Herhaaldelijk realiseer je je dat je tussen twee rivieren fietst. Het dorp Heerewaarden (de naam betekent: uitkijkpost voor het leger) ligt op een zandige afzetting. Door de open verbinding met de Maas was het een belangrijk handels- en vissersdorp. Hetzelfde dorp ligt ook op korte afstand van de Waal, waar het pontje naar Varik vaart. In Heerewaarden is overigens het Bezoekerscentrum De Grote Rivieren gevestigd.

Rossum verdient afzonderlijke vermelding. Idyllisch gelegen aan de Waal, lommerrijk, prachtige huizen, een neogotisch kasteeltje dat opgeknapt wordt en aantrekkelijke terrassen aan het water.

Genoemde pontjes staan in het overzichtsboekje: Overzetveren in Nederland, België en de Nederlands - Duitse Grensstreek. Te bestellen door 10 euro over te maken op girorekening 5265803 ten name van Vereniging Vrienden van de Voetveren te Bilthoven.